

[Van Uffelen 1996]

Uffelen, Herbert Van: 'In memoriam Leonardus-Martinus Swennen.' In: *Neerlandica Extra Muros*, jg. 34, nr. 2, 1996, p. 72.

## In memoriam Leonardus-Martinus Swennen

In november 1995 werd Leonard Swennen in alle stilte in Wenen begraven. Hij was de nestor van de neerlandistiek in Oostenrijk. Meer dan 35 jaar was Leonard Swennen actief docent in Oostenrijk. Hij kreeg in 1962 het 'Goldene Ehrenzeichen um Verdienste der Republik Österreich' en werd voor zijn inzet voor de Nederlandse taal en cultuur in Oostenrijk in 1972 tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en in 1984 tot Officier in de Belgische Kroonorde benoemd.

Leonard Swennen werd in 1921 te Rotterdam geboren. In Amsterdam werd hij opgeleid als journalist en werkte o.a. bij *De Tijd*. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd hij ontslagen omdat hij geen lid wenste te worden van de kultuurkamer. Hij vluchtte naar België waar hij germanistiek studeerde en als journalist werkzaam was. In 1944 werd hij door de SD gearresteerd en naar Nordhausen gedeporteerd. Na de oorlog werkte hij als oorlogscorrespondent bij de geallieerde troepen en als correspondent voor verschillende Nederlandse dagbladen. In 1948 werd hij directeur van de Nederlandse Kamer van Koophandel te Wenen.

Leonard Swennen was de vader van de neerlandistiek in Wenen. In 1956 werd hij lector Nederlands aan het instituut voor vertalers en tolken (Dolmetsch-Institut) van de Weense universiteit. Met veel persoonlijk engagement verzorgde hij in de jaren vijftig en zestig een cursus Nederlandse taal voor beginners en gevorderden, een cursus Nederlandse literatuur en een cursus 'kennis van land en volk'. In de tweede helft van de jaren zestig werd Nederlands een vast onderdeel van het programma van het instituut voor vertalers en tolken en in het begin van de jaren zeventig besloot men Nederlands ook in het programma van het 'Institut für Germanistik' op te nemen. Daarmee was de basis voor de huidige studierichting Nederlands in Wenen gelegd.

In 1972 legde Leonard Swennen zijn ambt als directeur van de Nederlandse Kamer van Koophandel neer en vond zo weer tijd voor de studie. Zes jaar later promoveerde hij op een dissertatie over Johannes von Soests bewerking van 'Heinric ende Margriete van Limborch'. Deze interessante studie is jammer genoeg nooit in druk verschenen.

Leonard Swennen, die in 1985 de titel 'Honorarprofessor für Niederländische Sprache, Landes- und Kulturkunde der Niederlande und ältere niederländische Literatur' verkreeg, heeft tot op hoge leeftijd aan de opbouw van de neerlandistiek in Wenen gewerkt. Pas in 1990 beëindigde hij, zwaar ziek, zijn werkzaamheden. Door zijn dood verliezen wij een vriendelijke en ervaren collega, aan wie de neerlandistiek in Oostenrijk veel te danken heeft.

*Herbert van Uffelen (Wenen)*